

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 492

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/800)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md.

18/101-1850/05758

15.10.1986

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 15.10.1986 tarihinde kararlaştırılan «3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Katma değer vergisinin ekonomik, mali ve sosyal fonksiyonlarını tam olarak yerine getirebilmesi için, bünyesinde birden fazla oranın bulunması zorunludur.

Katma değer vergisinin ilk defa uygulamaya başlanmasıyla birlikte çok sayıda vergi oranının, uygulamada ortaya çıkarabileceği sorunlar göz önünde tutularak tek oran kabul edilmiş, bu oranı sadece «temel gıda maddeleri» için «0» sıfır'a kadar indirebilme konusunda Bakanlar Kuruluna yetki tanınmıştır.

Ancak, aradan geçen süre içerisinde, Katma Değer Vergisi Kanununun temel hükümleri ve işleyiş mekanizması, mükellefler ve vergi idaresi tarafından yeterince öğrenilmiş bulunulmaktadır. Bu nedenle, birden fazla vergi oranının uygulanması, ortaya önemli zorluklar çıkarmayacaktır. Diğer taraftan, lüks nitelikteki bir kısım mal ve hizmetlerin daha yüksek oranda vergilendirilmesi, Devlete gelir sağlanması yanında, vergi adaletine de yardımcı olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Katma değer vergisinin % 10 olan genel nisbetini % 15'e kadar yükseltmeye veya % 5'e kadar indirmeye ve bu nisbetler dahilinde muhtelif mal ve hizmetler için farklı vergi nisbetleri tespit etmeye Bakanlar Kurulu yetkili kılınmaktadır.

Diğer taraftan, temel gıda maddeleri, tarım ürünleri ve finansal kiralama konusunda Bakanlar Kurulunun vergi nisbetinin belirlenmesine ilişkin mevcut yetkileri aynen muhafaza edilmektedir.

Öte yandan, gazete, dergi, kitap ve benzeri yayınlar için halen mevcut olan Bakanlar Kurulu yetkisi, genel düzenleme kapsamına girdiğinden, maddede ayrıca zikredilmemiştir.

Madde 2. — Katma değer vergisi belge üzerine oturtulmuş bir vergidir. Esas itibariyle bir işlem vergisidir. Bu vergi uygulamasının gelir ve kurumlar vergisi ile paralel bir şekilde yürütülmesi olumlu sonuçlar vermektedir. Gelir Vergisi Kanununda gayrimenkul sermaye iradında vergi doğuran olay tahsilat esasına dayandırıldığı halde katma değer vergisinde vergi doğuran olayın «kullanıma terk edilmesi» ile meydana gelmesi ortaya sorunlar çıkartmaktadır.

Bir hizmet ifası olan gayrimenkul kiralama işlemlerinin genel hükümlere göre vergiye tabi tutulması yerinde olacaktır.

Bu nedenlerle, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin (h) bendi yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 3, 4. — Yürürlük ve yürütme hükümleridir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/800

Karar No. : 43

23.10.1986

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından hazırlanarak, Bakanlar Kurulunca 15.10.1986 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça Komisyonumuza havale edilen «3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı» Komisyonumuzun 22.10.1986 tarihinde yaptığı 61 inci birleşiminde ilgili Hükümet temsilcilerinin de katılımıyla incelendi ve görüşüldü.

Bilindiği gibi, katma değer vergisinin ilk defa uygulamaya başlanmasıyla birlikte çok sayıda vergi oranının, uygulamada ortaya çıkarabileceği sorunlar göz önünde tutularak tek oran kabul edilmiş ve bu oranı sadece temel gıda maddeleri için sifıra kadar indirebilme konusunda Bakanlar Kuruluna yetki tanınmıştır.

Tasarı ile, % 10 olan katma değer vergisi oranının % 15'e kadar yükseltilmesi veya % 5'e kadar indirilmesi ve % 5-15 oranları içinde bazı mal ve hizmetler için farklı vergi oranları tespit etmeye Bakanlar Kurulu yetkili kılınmaktadır. Ayrıca gelir vergisi kanununda gayrimenkul sermaye iradında vergi doğuran olay tahsilat esasına dayandırılmakta, oysa katma değer vergisinde vergi doğuran olay «kullanıma terk edilmesi» dir, bu ise ortaya birtakım sorunlar çıkartmaktadır. 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin (h) bendinin yürürlükten kaldırılması suretiyle ortaya çıkan sorunların giderilmesi ve vergiler arasında paralellik sağlanması, amaçlanmaktadır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde; katma değer vergisi oranının farklılaştırılması uygun değerlendirilmiş ancak, bu farklılaştırmanın yeni fiyat artışlarına yol açıp açmayacağı, dar gelirli geniş halk kitlelerinin menfi yönde etkilenip etkilenmeyeceği gibi hususlar tartışılmış, sorular sorulara Hükümet temsilcilerinin açıklamalarından sonra tasarının tümü benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci ve 2 nci maddeleri ile yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen 3 ve 4 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Cengiz Tuncer</i> Kayseri	Sözcü <i>Alaattin Fırat</i> Muş	Kâtip Üye <i>Kadir Demir</i> Konya
<i>A. Akgün Albayrak</i> Adana	<i>Mehmet Deliceoğlu</i> Adıyaman	<i>Hâzım Kutay</i> Ankara
<i>M. Fenni İslimyeli</i> Balıkesir Görüşüm eklidir.	<i>Hakkı Artukarslan</i> Bingöl	<i>A. Şamil Kazokoğlu</i> Bolu
<i>İlhan Aşkın</i> Bursa	<i>M. Memduh Gökçen</i> Bursa	<i>O. Şeref Bozkurt</i> Çanaakkale Çekimsir
<i>C. Tayyar Sadıklar</i> Çanaakkale İmzada bulunamadı.	<i>Ünal Akkaya</i> Çorum	<i>İsmail Şengün</i> Denizli İmzada bulunamadı.
<i>Şeyhmus Bahçeci</i> Diyarbakır Karşı oyum eklidir.	<i>Metin Yaman</i> Erzincan	<i>İlhan Aras</i> Erzurum
<i>Togay Gemalmaz</i> Erzurum	<i>İbrahim Fevzi Yaman</i> Isparta	<i>Halil Orhan Ergüder</i> İstanbul
<i>Tülay Öney</i> İstanbul Karşı oyum eklidir.	<i>Reşit Ülker</i> İstanbul Çekinsirim	<i>Özdemir Pehlivanoğlu</i> İzmir
<i>İbrahim Özbıyık</i> Kayseri	<i>Erol Ağagil</i> Kırklareli Karşı oyum eklidir.	<i>Mehmet Budak</i> Kırşehir
<i>İsmet Ergül</i> Kırşehir	<i>Saffet Sert</i> Konya	<i>Sümer Oral</i> Manisa Muhalifim
<i>Fehmi Memişoğlu</i> Rize Muhalefet şerhım eklidir.	<i>İsa Vardal</i> Zonguldak Muhalefet şerhım eklidir.	

KARŞIOY

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı, katma değer vergisini % 50 oranında artırma yetkisini hükümete vermeyi öngörmektedir.

1. KDV bir dolaylı vergidir. Gelir adaleti ve vergi adaleti açısından esasen son derece bozuk ve çarpık olan bugünkü ekonomik durumu daha da olumsuz bir şekilde sokacaktır.

2. Fert başına gelir düzeyinin 1 000 Doların altında olduğu ülkemizde, halkın ödeme gücünü aşacak bir düzen yaratacaktır.

3. Çeşitli mal ve hizmetlerin vergilendirilmesi konusunda Hükümete fevkalade keyfi davranma olanağı getirecektir.

4. Önemli ölçüde yeni fiyat artışlarına yol açacaktır.
Tasarıya bu nedenle karşıyız.

Tülay Öney
İstanbul Milletvekili

Erol Ağaçlı
Kırklareli Milletvekili

Şeymus Bahçeci
Diyarbakır Milletvekili

İsa Vardal
Zonguldak Milletvekili

KARŞIOY

Tasarıya prensip olarak katılmakla birlikte, Katma Değer Vergisi oranının lüks tüketim maddeleri dışında da % 15'e kadar artırılması keyfiyetinin dar ve sabit gelirli vatandaşlara yeni bir yük getireceği ve aynı zamanda maliyet enflasyonunu tahrik edeceği kanaatindeyim. Tasarı hükmü, bu bakımdan madde grupları itibariyle sınırlandırılmalıdır.

Fenni İslimyeli
Balıkesir Milletvekili

3065 Sayılı Kanuna Değişiklik Yapan Tasarıya Mu Halefet Şerhimdir.

Vergi nispetlerinin farklılaştırılmasına katılmakla beraber, dar gelirli geniş halk kitlelerini menfi yönde etkileyecek tedbirler belirgin olmadığı için, Tasarıya muhalifim.

Fehmi Memişoğlu
Rize Milletvekili

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda
Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 3297 sayılı Kanunla değişik 28 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 28. — Katma Değer Vergisinin nispeti vergiye tabi her işlem için % 10'dur. Bakanlar Kurulu bu nispeti,

1. % 15'e kadar artırmaya, % 5'e kadar indirmeye, bu nispetler dahilinde muhtelif mal ve hizmetler için farklı vergi nispetleri tespit etmeye,

2. Temel gıda maddeleri, tarım ürünleri ve 10.6.1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre finansal kiralamaya konu olan malların teslimi ile bu malların kiralanması işlemleri için ayrı ayrı veya bir arada «0» (sıfır)'a kadar indirmeye veya kanunî haddine çıkarmaya, yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca tespit edilir.»

MADDE 2. — 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin (h) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımını takibeden aybaşında yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda
Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Başbakan

T. Özal

Devlet Bak. - Başbakan Yrd.

İ. K. Erdem

Devlet Bakanı

M. V. Dinçerler

Devlet Bakanı

A. Karaevli

İçişleri Bakanı

Y. Akbulut

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

M. Emiroğlu

Ulaştırma Bakanı

V. Atasoy

Sanayi ve Ticaret Bakanı

H. C. Aral

Devlet Bakanı

K. Oksay

Devlet Bakanı

A. Tenekeci

Adalet Bakanı

M. N. Eldem

Dışişleri Bakanı

V. Halefoğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

İ. S. Giray

Tarım Orman ve Köyşeri Bakanı

H. H. Doğan

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

S. N. Türel

Devlet Bakanı Y.

A. Karaevli

Devlet Bakanı

M. T. Titiz

Millî Savunma Bakanı

Z. Yavuztürk

Maliye ve Gümrük Bakanı

A. K. Alptemoçin

Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı

M. Aydın

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. Kalemli

Kültür ve Turizm Bakanı

M. M. Taşcıoğlu

15.10.1986